

Enheten för planfrågor
Johanna Gauffin

Nacka kommun
Kommunstyrelsen
strategiskstadsutveckling@nacka.se
KFKS 2016/704

Översiktsplan för Nacka kommun – utställningsförslag

Nacka kommun har överlämnat ett förslag till översiktsplan i samband med utställning enligt 3 kap. 12 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL. Länsstyrelsen har den 28 juni 2017 lämnat ett samrådsyttrande över planens samrådsversion. Av den redovisade samrådsredogörelsen framgår hur kommunen har beaktat Länsstyrelsens synpunkter.

En aktuell översiktsplan med tydliga ställningstaganden underlättar framtida detaljplanering, bygglovgivning och tillståndsprövning och är därför ett verktyg för att nå målsättningar om en hållbar stadsutveckling med ett ökat bostadsbyggande.

Inledning

Stockholms län växer stadigt och ett omfattande bostadsbyggande i hög takt är avgörande för länets fortsatta utveckling. Kommunernas översiktsplanering utgör en viktig grund för detta arbete.

Inom ramen för Stockholmsförhandlingarna 2014 fattades ett avtal om utbyggd tunnelbana. För Nacka innebär det tre nya stationer och ett åtagande med 13 500 nya bostäder på västra Sicklaön. Granskningsförslaget av översiktsplanen är en revidering av 2012 års översiktsplan. Förändringar och kompletteringar märks i bland annat redovisningen av mark – och vattenanvändning för att möta de nya förutsättningarna en ökad utbyggnadstakt innebär.

Länsstyrelsens uppdrag och ställningstagande

I granskningsyttrandet ska Länsstyrelsen kontrollera och yttra sig i enlighet med bestämmelserna i 3 kap. 16 § PBL.

Länsstyrelsen har under utställningstiden samrått med Försvarmakten, Trafikverket, Sjöfartsverket, Svenska kraftnät AB och Vattenfall.

Granskningsyttrandet redovisar svar från dessa gällande de frågor som Länsstyrelsen har att bevaka under utställningen. Se även bilagor med yttranden.

Granskningsyttrandet ska enligt 3 kap. 20 § PBL redovisas tillsammans med översiktsplanen. Om Länsstyrelsen inte har godtagit planen i viss del ska det anmärkas i den antagna planen.

GRANSKNINGSSYTTRANDE**Datum**
2017-12-15**Beteckning**
401-42460 -2017

Länsstyrelsen kan komma att pröva kommunens beslut att anta detaljplaner eller områdesbestämmelser enligt 11 kap. 10 och 11 §§ PBL, om de synpunkter som lämnas nedan inte beaktats.

Sammanfattande bedömning

Länsstyrelsen stödjer kommunens ambition att skapa goda förutsättningar för åtagandet att bygga 13500 nya bostäder i de centrala delarna av kommunen. Det planerande bostadstillskottet är ett viktigt bidrag till länets bostadsmarknad.

Kommunen har till stor del hanterat de synpunkter som Länsstyrelsen förde fram under samrådet. I granskningsyttrandet vill Länsstyrelsen särskilt lyfta frågor som behöver beaktas inför kommunens fortsatta planering för bostadsbebyggelse i det området där Bergs oljehamn ligger idag. Länsstyrelsen lämnar även synpunkter gällande riskhantering för transporter med farligt god, vilket med fördel bör tas på den strategiska nivå som en översiktsplan utgör.

I övrigt lyfter Länsstyrelsen frågor inom riksintressen för kulturmiljövård och kommunikation, miljö kvalitetsnormer för vatten samt förorenad mark. Gällande dessa frågor saknar Länsstyrelsen i första hand aktuell information och kartmaterial och kommunen bör göra uppdateringar inför antagande.

Riksintressen*Riksintresse för kulturmiljövården 3 kap. 6 § miljöbalken*

I samrådsyttrandet efterfrågade Länsstyrelsen en tydligare redovisning av hur områden av riksintresse för kulturmiljövården tillgodoses i de områden som kommunen utsett som tät och medeltät stadsbebyggelse i markanvändningskartan. Kommunen hänvisar till kulturmiljöprogrammet (2011) och kvalitetsprogrammet Nacka Norra kust (1999). Länsstyrelsen förutsätter därmed att de riktlinjer och förhållningssätt som anges i dessa program tas som utgångspunkt i den fortsatta fysiska planeringen.

Riksintresse för kommunikationsanläggningar

Länsstyrelsen anser inte att texten om riksintresset för kommunikation (luftfarten) är tillräckligt beskrivet för att utgöra ett stöd för efterkommande planering. Detaljplaner som medger byggnader och objekt med totalhöjd på 20 meter eller mer (över marknivå) ska remitteras till Luftfartsverket, Försvarsmakten och Trafikverket. Om byggnaden eller objektet ligger inom 60 kilometer från flygplatserna Arlanda eller Bromma så ska även Swedavia remitteras. Läs mer: <http://www.lansstyrelsen.se/Stockholm/Sv/publikationer/2017/Sidor/fakta-2017-9-planering-av-hoga-byggnader-och-objekt.aspx>

Länsstyrelsen delar Trafikverkets synpunkter gällande riksintresseanspråket för Östlig förbindelse. Det är viktigt att kommunen tar hänsyn till anspråket i kommande planering av Sicklaområdet. I arbetet med precisering av riksintresset är Länsstyrelsen en samrådspart.

GRANSKNINGSSYTTRANDEDatum
2017-12-15Beteckning
401-42460 -2017**Mellankommunal samordning***Bergs oljehamn*

Nacka kommun har sagt upp tomträtsavtalet för drivmedelsdepån. Under namnet Bergs gård har kommunen ambitioner att bygga cirka 2000 nya bostäder i området där depån ligger idag.

Så som Länsstyrelsen lyfte i samrådsyttrandet så ser Länsstyrelsen generellt positivt på att Nacka har höga ambitioner på bostadsbebyggelsen, vilket bidrar till utvecklingen av Stockholmsregionen. Bostäder i området för Bergs gård kan vara möjligt på sikt. I översiktsplanen skriver kommunen att omvandling av området kommer att ske på ett ansvarsfullt sätt, för att inte äventyra Stockholmsregionens drivmedelsförsörjning. Samtidigt konstaterar Länsstyrelsen att även Loudden (i Stockholm) står inför nedläggningsplaner och att regionens framtida försörjning av drivmedel ännu inte är löst på ett tillfredsställande sätt samt att ett lämpligt alternativ saknas. Om Bergs och Loudden läggs ned innan en ny struktur för försörjning är etablerad utsätts regionen för risker som inte är acceptabla för försörjningstryggheten av flytande drivmedel. Kommunerna och drivmedelsbolagen är nyckelaktörer i denna process. Det är ytterst angeläget att avveckling av befintliga depåer samordnas med tidplaner för etablering av en ny försörjningsstruktur. Länsstyrelsen samordnar berörda statliga myndigheter i processen att etablera en långsiktigt hållbar struktur för regionens försörjning av flytande drivmedel. I samrådsyttrandet lyfte Länsstyrelsen att en hypotes inom arbetet varit att Bergs drivmedelsterminal inte är ett lämpligt alternativ på sikt. En avveckling av oljehamnen kommer dock att ta tid och Länsstyrelsen vill återigen understryka att Bergs drivmedelsdepå kan komma att behöva fylla en viktig funktion för regionens drivmedelsförsörjning fram till 2030.

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Länsstyrelsen anser att översiktsplanen inte motverkar ett uppfyllande av miljö kvalitetsnormer för vatten enligt 5 kap. miljöbalken. Kommunen behöver dock förtydliga texten och kartan om kemisk status på sidorna 92-93. I texten under, Kemisk status, beskrivs att inga vatten har god kemisk ytvattenstatus. Kartan visar däremot att det finns flera vatten som uppnår god kemisk status. Kommunen behöver beskriva att det som kartan visar är god status utan de överskridande ämnena kvicksilver och poly bromerade bifenyler. I övrigt anser Länsstyrelsen att översiktsplanen kan utgöra ett stöd i arbetet med att följa miljö kvalitetsnormerna för vatten i den efterföljande detaljplaneringen.

Hälsa, säkerhet och risk för olyckor, översvämning eller erosion*Risker med transporter av farligt gods*

I översiktsplanens underlagsmaterial och miljö- och hälsokonsekvensbeskrivning har texten om riskhantering utmed kommunens transportleder kompletterats sedan samrådet. Kommunen framhåller att översiktsplanen är för övergripande för att kunna avgöra förenligheten mellan transportleder för farligt gods samt utvecklingsområden. Länsstyrelsen anser att riskhantering på strategisk nivå kan

GRANSKNINGSSYTTRANDE**Datum**
2017-12-15**Beteckning**
401-42460 -2017

utgöra ett bra stöd för kommunens utpekade utvecklingsområden. Riskhantering bör komma in så tidigt som möjligt i planeringen, med fördel i samband med framtagandet av en översiktsplan. Olika konsekvenser av vägval för godset, placering av mottagare samt nya trafiklösningar bör beaktas. En stor del av kommunens framtida och påbörjade planer är starkt beroende av var, hur och om verksamheter är placerade i kommunen och vilka transportvägar som då behövs. Genom att göra övergripande riskanalyser kan hållbar stadsplanering möjliggöras med mer kostnadseffektiva skyddslösningar jämfört med riskanalyser i sena skeden för varje enskild detaljplan.

Länsstyrelsen vill förtydliga att de skyddsåtgärder och avstånd som redogörs i Miljö- och hälsokonsekvensbeskrivningen utgör miniminivåer på åtgärder vilket inte innebär att bebyggelse alltid är möjlig på detta korta avstånd. Ytterligare åtgärder och/eller skyddsavstånd kan behövas. När kommunen vill planlägga i närheten av riskobjekt är det kommunens ansvar att visa att den planerade markanvändningen är lämplig.

Förorenad mark

Länsstyrelsen anser att kommunen överlag har gjort ett bra arbete med att uppdatera underlagsmaterialet till översiktsplanen med en ny strategi över hur kommunen avser att arbeta med förorenade områden inom detaljplaneprocesser.

Underlagsmaterialet behöver dock förtydligas genom en uppdatering av kartan över förorenade områden på s. 51 som är gammal och felaktig. I miljökonsekvensbeskrivningen skriver kommunen att 16 områden var riskklassade 2008. Hösten 2017 var det 54 riskklassade objekt.

De som deltagit i beslutet

Beslut i detta ärende har fattats av tillförordnad landshövding Åsa Ryding. I den slutliga handläggningen av ärendet har även deltagit samhällsbyggnadsdirektör Patrik Åhnberg, miljödirektör Göran Åström, tillförordnad förvaltningsdirektör Eva Lundgren Axell och planhandläggare Johanna Gauffin, föredragande.

Bilagor:

1. Yttrande från Försvarmakten/HK
2. Yttrande från Sjöfartsverket
3. Yttrande från Vattenfall Eldistribution AB
4. Svenska Kraftnät

Sändlista:

Försvarmakten/HK
Sjöfartsverket
Svenska kraftnät
Tillväxt – och regionplaneförvaltningen, Stockholms läns landsting
Trafikverket Region Stockholm
Luftfartsverket
Statens Fastighetsverk